

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Nimisuojajärjestelmä ja Suomen hakemustilanne

Piritta Sokura
Erityisasiantuntija

Nimisuojasta lisäarvoa Perämeren kalatuotteille 31.1.2024

Laatujärjestelmä

- Laatujärjestelmä
 - Maataloustuotteet ja elintarvikkeet
 - Viinit
 - Väkevät alkoholit
 - Maustetut viinituotteet
- Voimassa vuodesta 1992
- Suojaa **nimen** Euroopassa
- Luo omaleimaisille tuotteille lisäarvoa (2,23 kertaa parempi hinta)
- Suojaa vakiintuneen nimen väärinkäytöltä
- Kuluttaja tae, että alkuperä, raaka-aineet ja valmistusmenetelmä tunnetaan
- Nimisuojamerkin käyttö on **ilmaista**
- [EU:n menekinedistämistuen piirissä](#)

Suojattu alkuperänimitys (SAN)

- Peräisin tietyltä alueelta, tietyistä paikasta tai poikkeustapauksissa tietyistä maasta.
- **Kaikki tuotantovaiheet** tapahtuvat rajatulla maantieteellisellä alueella.
- Kitkan viisas, Lapin Poron liha, Lapin Poron kuivaliha, Lapin Poron kylmäsavuliha sekä Lapin Puikula
- Parmigiano Reggiano, Prosciutto di Parma, Mozzarella di Bufala Campana, Champagne

Suojattu maantieteellinen merkintä (SMM)

- Peräisin tietyltä alueelta, tietystä paikasta tai maasta.
- Tuotteen tuotantovaiheista **ainakin yksi** tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella.
- Kainuun rönttönen (marjapiiras), Puruveden muikku, Aito saunapalvikinkku/Äkta basturökt skinka, Suonenjoen mansikka
- Suomalainen Vodka, Finsk Vodka, Vodka of Finland sekä Suomalainen marjalikööri/Suomalainen hedelmälikööri (maantieteellinen merkintä)
- Suomalainen Marjalikööri / Suomalainen Hedelmälikööri / Finsk Bärlikör / Finsk Fruktlikör / Finnish berry liqueur / Finnish fruit liqueur (maantieteellinen merkintä)
- Gouda Holland, Schwarzwälder Schinken
- Cognac (maantieteellinen merkintä)

Aito perinteinen tuote (APT)

- Perinteinen koostumus tai valmistustapa
- Perinteiset raaka-aineet tai ainesosat
- Maantieteellisellä alueella ei merkitystä
- Sahti, karjalanpiirakka ja kalakukko
- Mozzarella

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Suomen hakemustilanne

Käsittelyssä olevat hakemukset

Komission käsittelyssä

- Savolainen talkkuna (SMM), Pohjois-Savon Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Pohjois-Savo
- Simojärven muikku (SMM), Ranuan Kalajaloste
- Yläsavolainen muurinpohjalettu (SMM), Itä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Itä-Suomi ry

Kansallisessa käsittelyssä

- Savolainen mustikkakukko (SMM), ProAgria Pohjois-Savo
- Pohjalainen leipäjuusto (SMM), Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Oulu
- Kainuun juustoleipä/Kainuulainen juustoleipä (SMM), Itä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Itä-Suomi

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Nimisuojattujen tuotteiden määrä

Nimisuojattujen tuotteiden määrä

- Suomessa 12 nimisuojattua maataloustuotetta ja elintarviketta, 2 alkoholia
- Nimisuojattuja maataloustuotteita ja elintarvikkeita ja alkoholeja yhteensä noin 3650
 - Italia 889, Ranska 766, Espanja 378
 - Ruotsi 22, Tanska 13, Norja 4

Kuva: aitojamakuja.fi
Kuvaaja: Julia Kivelä

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Nimisuojatuotteen rekisteröiminen

Mitä nimisuoja tuotteelta vaaditaan?

- Mikä tekee juuri tästä tuotteesta erityisen?
- Miten tuote eroaa samaan luokkaan kuuluvasta toisesta tuotteesta?
- Mihin maantieteelliseen alueeseen tuote liittyy (SAN/SMM)?
- Miten maantieteellisen alueen ominaispiirteet vaikuttavat tuotteen erityisyyteen?
- Perustuuko hakemus erityislaatuun, maineeseen tai muuhun ominaisuuteen?
- Onko erityisyys reseptissä tai valmistusmenetelmässä (APT)?
- Todiste nimen käytöstä?
- Eihän nimi ole yleisnimi?

Nimisuojatuotteen rekisteröinti

Miten rekisteröidä nimisuojatuote?

- Hakijana hakijaryhmä (ei yksittäinen yritys)
- Ruokavirasto
 - käsittelee hakemuksen kansallisella tasolla
 - käynnistää kansallisen vastaväitemenettelyn
 - tekee päätöksen
 - toimittaa asiakirjat komissioon
- Komissio
 - käsittelee hakemuksen yhteisötasolla
 - käynnistää vastaväitemenettelyn
 - tekee lopullisen päätöksen
- Ruokavirasto
 - valvonnan ohjaus
 - tarkastukset ja valvontakäynnit suorittaa kunnallinen elintarvikevalvonta

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Rekisteröinnissä vaadittavat asiakirjat

Rekisteröinnissä vaadittavat asiakirjat

- Tuote-eritelmä eli hakemus + yhtenäinen asiakirja
- Tuote-eritelmä eli hakemus sisältää
 - Nimi
 - Tuotteen kuvaus
 - Maantieteellisen alueen rajausta
 - Näyttö alueesta
 - Kuvaus tuotanto- tai valmistusmenetelmästä
 - Linkejä, kuvia, videoita ym. “todisteita” nimen käytöstä

Yhtenäinen asiakirja

- 3-5 sivua
- Komission mallin mukainen
- Tarkka ja konkreettinen
- Sisältää
 - Suojattava nimi
 - Valtio
 - Maataloustuotteen/elintarvikkeen kuvaus
 - Maantieteellisen alueen tarkka rajaus ja yhteys siihen
- [Ohje yhtenäisen asiakirjan täyttämiseen](#)

Kuva: aitojamakuja.fi
Kuvaaja: Julia Kivelä

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Nimisuojan valvonta

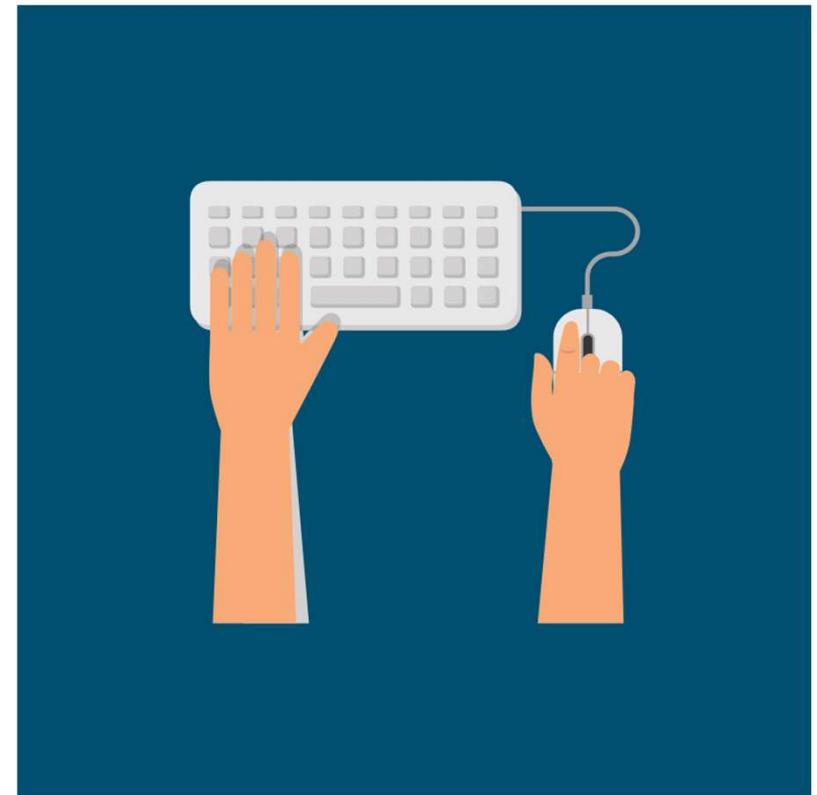
Nimisuojan valvonta

- Hyväksytystä hakemuksesta julkaistaan ”yhtenäinen asiakirja”, eli tiivistelmä tuoteominaisuuksista
 - Giview (SAN, SMM): <https://www.tmdn.org/giview/>
 - eAmbrosia (SAN, SMM): <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/>
 - eAmbrosia (APT): <https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/tsg>
- Tavanomainen elintarvikevalvonta täysin sen mukaisesti; raaka-aineet, valmistusprosessi, käsittely, nimeäminen, logo
- Jokaisen valmistajan on tehtävä ennakoilmoitus koska tuote ja valmistus & pakkausmerkinnät valvottava **ennen** tuotteen saattamista markkinoille (EU:n nimisuoja-asetus art 37).

Hyödyllisiä linkkejä

- Ruokavirasto: www.ruokavirasto.fi/nimisuoja
- MMM: <https://mmm.fi/nimisuoja>
- Komission GView-järjestelmä (uusi):
<https://www.tmdn.org/giview/>
- Komission eAmbrosia (SAN, SMM):
<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/>
- eAmbrosia (APT):
<https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/tsg>
- Aitoja makuja: <https://aitojamakuja.fi/nimisuoja/>

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos!

Piritta Sokura

Piritta.sokura@ruokavirasto.fi

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 0295 205 018, 040 570 7024

www.ruokavirasto.fi/nimisuoja

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

